

עירייה: עירו בסוק

מערכת: אורה מלול, אורה דינגל, זהבה הרפז

אסתר לסטני, שולמית ארון, חיימה פלג

מיקי לאטי, רות דה-ז'האנס

ד ב י ה ר כ ה
ל ת ו ר י ה א ו ל פ נ י מ

גיליון מא' חמיו השני - יולי 1992

הראשונים של האולפן, ליצירת היכרות עם מוצרים ושירותים בסיסיים ועם ההווי הישראלי. יתרונם של 'שבשבת' ומה נשדר הערב, מבחינת המורת, הוא שניתן להקנות את המושגים הרלוואנטיים להם ('מעלות חום', 'ירידה בטמפרטורות', 'סרט ישראלי', 'תוכנית בידור' וכו'), ואז יוכל התלמיד להבין בעצמו את המישודים היומיים האלה גם כשהפרטים בהם מתחלפים.

והערת סיכום: לא חייבים 'לסחוט' בכיתה מישדר מכל בחינותיו, ואפשר גם להתייחס רק לחלק ממנו. בעצם, זוהי טענה שאנחנו טוענים גם לגבי קריאת עיתון ואפילו סיפור בכיתה אולפן, אך ייתכן שלגבי תוכניות/מישודי טלוויזיה קל יותר למורה להשתכנע בכך.

במרכז

הבנות הנצפה

שלבי העבודה בכיתה

א) הכנה לצפייה (לא תמיד הכרחית); ב) צפייה ראשונה; ג) העלאת התרשמות, בידור ואיסוף המידע הנקלט מהלומדים; ד) צפייה נוספת (אם יש צורך בכך מבחינת הקושי הלשוני, מטרות

מסרים ברמות שונות של בהירות ומורכבות. הטלוויזיה 'מספרת סיפור' בתמונות, ומוסיפה עליהן קול אנושי, צבע וצליל.

שילוב כל היסודות האלה מאפשר לעולה לעמוד על משמעות הנאמר, לגשר על פערי ידע ולמלא חללים בלתי ברורים במלל המשודר.

עם זאת, יש לזכור שלחציאת את 'אין בעיה' (ראו להלן), אין בטלוויזיה (בשונה מהרדיו) תוכניות בעברית קלה, תוכניות הטלוויזיה מיועדת, בדרך כלל, לכלל האוכלוסייה, ועורכיהן/משודריהן מניחים ידע מוקדם בביטויים ובקודים המיוחדים לתרבות בארץ (ולעיתים לתרבות יהודית) שאינם בהכרח מוכרים לעולה. זוהי בעיה ייחודית שעל המורה לקחת בחשבון.

ואף זאת: כשהמורה מבקש מתלמידיו לצפות בתוכנית טלוויזיה באופן עצמאי, עליו לזכור שכרוך בכך לגביהם מאמץ מיוחד: צפייה בתמונות המתחלפות במהירות ובו-זמנית הקשבה לטקסט - זהו עניין קשה. על המורה לקחת זאת בחשבון בבואו לבחור מישוד שעליו יעבוד באולפן. הפתרון המוצע הוא, לפחות לגבי אולפן שלב א, להתייחס בעיקר למישודים קצרים, כגון תשדירי שירות, 'שבשבת' (תחזית מגז האוויר), 'מה נשדר הערב', יתרונם של תשדירי השירות והפירסומות (המוסוות 'כחסות') הוא בהיותם קצרים מאוד, ברורים וחוזרים על עצמם בווריאציות שונות, הם עשויים גם לשמש את המורה, כבר בשלבים

פתיח

לראות את הקולות

צריכת תקשורת היא תנאי להשתלבות המלאה של העולה בחיי הארץ. באמצעות כלי התקשורת הוא מקבל מידע על המתרחש סביבו ועל התרבות והחברה שבה הוא חי. כך משתרטטת 'מפת המציאות' שלו.

מתוך כלל אמצעי התקשורת, מעמדה של הטלוויזיה היא המכריע בעיני העולה. יתר על כן: השימוש בטלוויזיה דוברת עברית באולפן הוא אמצעי מעולה להעשרת אוצר המלים והביטויים הקשורים בעולמה של התקשורת והמפיעים תדיר גם בכלי תקשורת אחרים.

סיפור 'בתמונות נעות' עדיף לגבי העולה על פני סיפור במלים בשפה החדשה. טענתנו היא שתוכנותיה הייחודיות של הטלוויזיה עשויות להיות לעור רב לעולה בהבנת מידע רלוואנטי. ומצד שני - אותן תכונות מסויעות למורה כחוראה באולפן, ככוחן של תמונות להעביר

המבוא לגיליון זה יזן הפרקים על שלבי העבודה בכיתה ועל תשדירי השירות והפרסומות נכתבו בידי גב' דליה חופשטטר מן הטלוויזיה החינוכית, אנחנו מודים לה ולגב' רבקה פינס, מנהלת המחלקה לחינוך מבוגרים בטלוויזיה, על העבודה היצירתית ושיתוף הפעולה.

הלמידה וכו'); ה) דיבור - שיחה על תוכני המישרד; ו) הקניית יסודות לשוניים; ז) הערכה וביקורת (על הדעות, המסרים והמסקנות העולות מהמישרד); ח) עבודת יצירה (בכתב או בעל-פה) והרחבה.

באשר להכנה: כאמור, לא בכל מקרה הכרחית שיחת הכנה. יש שהמישרד (או אותו חלק ממנו שמראים בכיתה) הוא קל ביחס, ואז אפשר לפתוח בצפייה ספונטאנית, אף ללא הטלת מטלות מראש לזמן הצפייה. אם המורה בוחר להכין את התלמידים, השיחה יכולה לכלול הקניית מלות-מפתח ומושגים (לאו דווקא תוך התייחסות ישירה לנושא המישרד) ו/או הצגת נושא המישרד בקצרה. אם הוא משוחח עם התלמידים ישירות על נושא המישרד, עליו גם לשמוע מהם על הידוע להם על הנושא ומתן ציפיותיהם מן המישרד. מכל מקום, על שלב ההכנה להיות קצר ככל הניתן.

אם המורה מחליט להטיל מטלות על התלמידים לשעת הצפייה (אישיות, קבוצתיות או כיתתיות), עדיף שייתן 'מטלות אורך', דהיינו מטלות שעל התלמיד להתייחס אליהן לאורך כל המישרד, ולא מטלות נקודתיות. כך יידרש מהתלמיד יתר דיכוו, בשלבי האולפן המוקדמים, המטלות יהיו פשוטות (מסוג אלה המוכרות לנו מהוראת הבנת הנשמע); ויהיו מספרים, שמות מקומות ואנשים, יצירת 'תעודת זהות' של הדמויות במישרד, מה היו השאלות ששאלו הדמויות וכו'. בשלבים מאוחרים יותר, אפשר להטיל מטלות בצורת שאלות תוכן: מה דעתו של... ואחד המדברים בתוכנית) על... מהם הקשיים שהכתבה מעלה, מה הפתרונות המציעים בה, איזו סיטואציה עולה מן המישרד וכו'. אפשר להוסיף שאלות כגון: איך נראים האנשים במישרד? איזו התנהגות יש להם? מה מצב-הרוח שלהם?

באשר לצפייה הנוספת: ניתן (בדרך כלל רצוי) לצפות במישרד - או בחלק ממנו - פעם נוספת, כדי להעמיק את ההבנה, לעמוד על נקודות חדשות שלא הייתה התייחסות אליהן לאחר הצפייה הראשונה, להסיק מסקנות.

שלבי העבודה המאוחרים יותר, שצוינו לעיל, ידרשים מהתלמידים הסיבה פהות קונקרטיה יקשידה פהות מידית לתוכן המישרד. כוונתנו בעיקר להערכה ולביקורת. כאן באים לידי ביטוי הערכים, האמונות, ההצעות של

התלמידים-הצופים. תלמיד האולפן נהפך בשלב זה מתלמיד 'לאזנה' מן השורה, המגיב על מה ששמע ומעריכו.

סוגי מישרדים

א) תשדירי שירות ופרסומת*

יתרונו של תשדיר השירות (שכביכול אינו פרסומת, אלא שירות לציבור) - משכו הקצר. הטקסט שבו קל וקצר, ומכוון להעביר מסרים ברורים. בשלבים המוקדמים באולפן, המורה יעבוד עם תלמידיו על המסרים הגלויים של תשדירים אלה; בשלבים המאוחרים יותר, יעסוק גם במסרים הסמויים. כך, למשל, המסר הגלוי בתשדיר של חברת התעופה הלאומית 'אל-על' הוא: 'טוס כחול לבן' (כלומר, צורך מצדך או שירות ישראלי); המסר הסמוי מועבר על ידי תמונות של נופים יפים, אנשים יפים, יצירת סטריאוטיפ של ישראלי נאה בחופעתו ובתכונותיו המוסריות והאינטלקטואליות.

תשדירים אלה מקרבים את העולה אל ישראל בזמן אמת שלה. אולם חשוב גם ליצור אצל העולה (בייחוד העולה מבריה"מ, שלגביו התחום הזה חדש) את הזהירות המתבקשת. חשוב שיבין מה מנסים 'למכור לו' ויידע לפתח חוש ביקורת.

הקריטריונים לבחירת תשדיר לעבודה בכיתה (רובם טובים גם לבחירת משרדים אחרים): בהירות; מסר חד-משמעי ('מה לעשות? - לעשות' [ליצור, לעבוד]), הקונדום למניעת הרבקות, שמש הגורמת לסרטן עור; קליטות (בעזרת שימוש במוזיקה ואמצעים ציליליים וויזואליים חזקים - התשדיר לחלב-Love); פופולאריות ('מה יהיה? - יהיה טוטו!') 'מה לעשות? - לעשות!'); קלות זכירה ('גבינה לבנה עושה לי את היום', 'תמר עם כל דבר'); התאמה לרמה הלשונית (בעיקר של תבניות לשון); השתלבות בנושא הנלמד בכיתה (דואר, בריאות, מזון); מסירת מידע חיוני ושימושי (דואר, קופת חולים, בחירות); היות התשדיר חלק מסדרה, המציגה אותו עניין מוויית אחרת ובמלל שונה במקצת (הטוטו, ביטוח).

דרכי עבודה והפעלה. אנו מציעים הפעלות

* ראו ביתר הרחבה על תחום זה במובנה עקרונות דידיאקטיים לעבודה על מישרדי טלוויזיה, היצאת הטלוויזיה החינוכית והאגף להיגוי מוגנים במשרד החינוך.

מגוונות, אך המורה יבחר רק באחדות לגבי כל תשדיר.

השיחה המכונה: המורה ישאל את התלמידים מן ציפיותיהם מהתשדיר לאחר שאמר (או הראה בווידיאו) להם את שם התשדיר, או לאחר שהתלמידים צפו בתמונות התשדיר ללא קול (או להיפך: האזינו לקולות בלי תמונות). אפשר גם להראות חלק אחד של התשדיר ולשאל מה יהיה בחלקו השני. השיחה יכולה לעסוק גם בנושא תשדירי פרסומת ושירות בכלל, בנושא התשדיר הייחודי שבו עוסקים, בצרכנות בארץ וכו'. כן ניתן לכלול בשיחה הקניית מלות מפתח ותבניות לשון.

מטלות לצפייה: התלמידים מבצעים מטלות אישיות או קבוצתיות שהטיל עליהם המורה לפני הצפייה. המטלות יכולות להיות מענה על שאלות: מה רוצים למכור (גבינה, למשל); מה מבטיחה הפרסומת (אם נאכל גבינה, יהיה לנו יום נעים - 'גבינה לבנה עושה לי את היום'); מהו הסיסמה של הפרסומת ('קח את החיים בקלי-קלוטו')? עובדות על-פי גרסת המישרד (למשל: גבינה לבנה היא בריאה, מגבינה לבנה אופים עוגות); דעות (כדאי לאכול גבינה לבנה, גבינה לבנה גורמת לך לחיזיונות יפה - בדרך כלל, הדעות במישרדים כאלה, מעורבות ב'עובדות' והן 'עולות' במשתמע מן התמונות); תכונות של המוצר (במישרד הן תמיד חיוביות); יסודות לשוניים (חרוזים, משחקי לשון, מלות שאלה, מלות נימוס, מיספרים); מה מראה המצלמה - איך נראים האנשים (מבחינת גיל, בריאות, ממדי הגוף) והסביבה (נוף יפה, בית גדול)? איזה סוג של גברים ונשים מככבים בתשדירים (אנשים פשוטים, שהקניות, עקרות בית); איך נראים החיים לפי הפרסומת? אל מי התשדיר מכוון (סוגי אוכלוסיות: צעירים, זקנים, עולים, נשים, גברים)?

אחרי הצפייה ושמיעת הביצוע של המטלות: שאלות מידע (מי הרמית בפרסומת? מה היא פירסמה? מתי היא אירוע בפרסומת/בתשדיר מתרחש?); ויהיו כוונות המפרסם/ הגוף העומד מאחורי תשדיר השירות - על-פי התשדיר, שיחה עם התלמידים: איך משכנעים? איך משפיעים? במי ובמה משתמשים לשם כך?

בידור לשוני: תבניות מיוחדות, האופייניות ללשון התשדירים בכלל; תבניות פופולאריות שנטלו בתשדירים והפכו לחלק מהשפה המדוברת ('מה יהיה? יהיה טוטו'). העבודה על הלשון היא בעצם גם עבודה על תוכן ושייכות בחלקה לתחום ההערכה והביקורת. אפשר, למשל, לעסוק במשפטי תנאי ריאלי חיובי

המשתמעים מן התשדיר (אם אוכל גבינה לבנה, או אוראה/אווה מפורסמת כמו גילה אלמגור: אם אקנה כרטיס בפיס, אזכה במיליון שקלים) או במשפטי תנאי שלילי (אם לא אקנה כרטיס, לא אהיה עשיר) או במשפטי תנאי בטל (אילו הייתי קונה כרטיס בפיס, הייתי זוכה במיליון שקלים) או במשפטי זמן (כשאקנה כרטיס בפיס, אזכה במיליון שקלים).

הערכה וביקורת: אילו עובדות היו הסדרת הפרסומת/בתשדיר (גבינה לבנה שמנה - משמינה, יש בגבינה כולסטרול, לאנשים מסוימים יש אלרגיה למוצרי חלב); דברים שאינם אלא דעות סובייקטיביות הוצגו כ'עובדות' בעזרת טון דיבור החלטני וכו'; פיענוח המסרים הסמויים (מי שאוכל גבינה או טס ב'אל על' הוא צעיר, יפה וכו'), אפשר לערוך בכיתה 'משפטי או ויכוח בעד ונגד המוצר, להשוות בין תדמית המוצר, כפי שעלתה בתשדיר, לבין הערך שלו במציאות, פיתוח יצירתי: בניית סיטואציות המצריכות שימוש בתבניות ובסממאות שבמישדר; מישחקי תפקידים הקשורים בנושאי המישר (שיחה בין מוכר לקונה כרטיס פיס, שיחה עם זוכה בתגרלה וכו'); כתיבת תשדירי שירות/פרסומות על ידי התלמידים (למוצר חדש, למוצר שאין לו דורשים ויש לחוק את תדמיתו, למפלגה חדשה), פעילויות אפשריות נוספות: השוואה בין פרסומות בכלי התקשורת השונים (טלוויזיה, עיתון, רדיו); שילוב בין התשדיר לבין הנושא הנלמד בכיתה (גבינה לבנה יכולה להתקשר לנושא בריאות, פרסומת לרשות הדואר או לבזק מתקשרת לנושא הדואר וכו').

ב) 'שבשבת'

יתרונות התוכנית: יש לה תבנית קבועה החוזרת על עצמה; ישנן אפשרויות מיקוד (מפה, הטמפרטורות).

לפני הצפייה נקנה לתלמידים מלים ומושגים כמו: תחזית מזג האוויר, מעונן חלקית, ירידה/ עלייה ב... אזורים (צפון, מרכז, דרום) ושמות יישובים מרכזיים (ירושלים, צפת, באר שבע וכו').

המטלות שיוטלו על התלמידים לכיצוע בעת הצפייה הראשונה: הכיתה תחולק ל-3-4 קבוצות, וכל קבוצה תקבל משימה אחרת שתהיה קשורה למרכיב שונה במישר - קבוצה 1 תרשום את הטמפרטורות, קבוצה 2 תרשום את שמות המקומות המוזכרים, קבוצה 3 תרשום מה יהיה מזג האוויר וכו'.

לאחר הצפייה הראשונה, המורה ישרטט על הלוח טבלה ויבקש מן התלמידים לספק לו את הנתונים כדי למלאה:

מקום	מעלות	מזג האוויר
צפת		
ירושלים		
אלת		

לאחר מילוי הטבלה, המורה ישוחח עם התלמידים: מה יהיה מזג האוויר מחר? לפני הצפייה השנייה, המורה יטיל על התלמידים לכתוב, תוך כדי הצפייה, מה יהיה בדיוק ומה לא יהיה מחר:

מה יהיה	מה לא יהיה
מזג חלקית	
יריבה בטמפרטורה	
חשיב טבלה	
זא שיע	

בצפייה השלישית, המורה יראה את המישר בלא הקולות, ואחר התלמידים ישמש חזאי, כלומר ילווה את התמונות במלל המתאים להרחבה ולהעשרה: אפשר להשוות את תחזית מזג האוויר בטלוויזיה לתחזית שהופיעה בעיתון או שודרה ברדיו; אפשר לשוחח על האקלים בישראל: מה מאפיין את עונות השנה, הבדלי הטמפרטורות בין היום והלילה באזורים השונים וכו'; הרגלי התנהגות בארץ, הקשורים לעונות: לבוש מתאים, שתייה חמה/קרר.

ג) 'אין בעיה'

הסדרה 'אין בעיה' נוצרה במיוחד עבור תלמידי האולפנים ומסיימי אולפנים קהל-היעד שלה הוא איפוא עולים ברמת ידע בעברית של שני חודשי אולפן - ומעלה. זוהי, למעשה, תוכנית

* הטלוויזיה החינוכית מוציאה בימים אלה לאור קלטת ובה 20 מישרי הסדרה 'אין בעיה'. לקלטת יצורף תדרוך מפורט למורה ובו סקירת תוכן המישרים, עקרונות דידאקטיים בהבנת הנצפה ובעבודה על מישרי 'אין בעיה', וכן מערכי שיעור מפורטים לכל המישרים. את התדרוך כתבה ציפי מור מאולפן רעננה, שכתבה גם את המבוא לסעיף העוסק בסדרה זו כאן, ואת מערך השיעור לחולה אהבה, המובא להלן.

הטלוויזיה היחידה הפונה לקהל זה בעברית (בעבר הייתה קיימת סדרת 'עברית בסימן טוב', אך היא התיישנה).

המורה והתלמידים ייהנו לצפות במישרים ולהשיג באמצעותם את המטרות הבאות: (1) פיתוח המיומנות של הבנת הנצפה (ובכלל זה מיומנות קריאת כתוביות); (2) העשרה לשונית; (3) העשרה תרבותית בעולמה של ישראל ('מצרכנות ועד צינות').

מאפייני התוכנית: מישרים קצרים, קלילים, משעשעים; כל מישר הוא יחידה בפני עצמה; למישרים דרגות קושי שונות: הלשון בהם היא עברית מדוברת, לא קלה במכוון, וקצב הדיבור הוא טבעי.

המבנה הכללי: עלילה 'מן החיים', בהשתתפות השחקן דודו טופז ושחקנים עולים; החומרים הלשוניים והתוכניים נגזרים מן העלילה.

הנושאים: חלקם לקוחים מתוכנית הלימודים באלפן, חלקם - מן ההיסטוריה והמסורת היהודית, והשאר שאובים מהווי החיים הישראלי.

שילוב הסדרה 'אין בעיה' בתוכנית הלימודים באלפן: אפשר להתחיל לצפות במישרים בכיתה החל מאמצע החודש השני ללימודים. מומלץ ליחד לעבודה על כל מישר שיעור כפול (90 דקות), כדאי לצפות במישר אחד מדי שבוע, כדי לאפשר למורה לחשוף את הלימודים גם לתוכניות טלוויזיה מסוג אחר (תשדירי שירות, דראמות, חדשות, תוכניות בידור וכו').

דוגמה למערך שיעור

(על המישר 'חולה אהבה')

העלילה: דודו מגלה שהנרי (הילד) מאוהב בשירלי, בת כיתתו. דודו, המעיד על עצמו כי בענייני אהבה הוא דוקטור, מאבחן את המחלה ומציע הוראות 'טיפול'.

לפני השיעור ישאל המורה: מהו נושא המישר - לפי שמו? הוא יטיל על התלמידים מטלות לשעת הצפייה, שעשויות (במכוון) להטעות אותם כך שיחשבו שמדובר בנושא בריאותי ממש: מי חולה? מה המחלה? מה הסימפטומים?

דוקטור; את הנרי המבצע את הוראתיו של דודו; את שירלי המתוודה על אהבתה להנרי (בפניו או בפני חברה שלה); את הנרי המתוודה על אהבתו לשירלי בפני אימו ומקבל ממנה הוראות מה לעשות וכו'.

ד) תוכניות לילדים

כמו שירי הילדים, שגדלנו עליהם כולנו. כך גם תוכניות הילדים בטלוויזיה החינוכית הפכו להיות 'נכסי צאן ברזל' בתרבותנו. מי אינו מכיר את קיפי ואת שאר דיירי 'חוב סומסום', את 'קשת וענן' ואת משתתפי 'פרפר נחמד'? ילדי העולים חשופים לתוכניות ולרמויות אלה, וכדאי לחשוף להן גם את הוריהם - הן לשם חיבור עם הילדים ועולמם החדש, והן בעקיפין, לשם לימוד השפת.

התוכניות המומלצות הן: 'קשת וענן' (על חגים ומידעים), 'הופה היי' (על מקומות בארץ), 'בלי סודות' (לימוד ראשית הקריאה), וכן התוכניות 'רכבת ההפתעות' ו'פרפר נחמד', המיועדות לגיל הרך יותר.

כדאי שתלמידי האילפן יצפו בתוכניות אלה בבית, בצוותא עם ילדיהם. הבילוי המשותף עם הילדים יכול לתרץ גם את הפנייתם של לומדים מבוגרים לצפייה בתוכניות ילדים. לאחר שהתלמידים צפו בתוכנית בבית, המורה יקדיש בכיתה זמן לדיון, לשאלות ולהבהרות סביב המישורים. מכיוון שמדובר בסדרות, התלמידים יוכלו לצפות בפרק הבא של הסדרה כשהם מצוידים כבר בהסברים של המורה (על הרמויות, על רקע ההווי וכו'). יש למורה גם אפשרות להטיל משימות צפייה (שחלא הרמויות המרכזיות, אופי הסדרה ולעיתים גם הנושאים שיועלו - ידועים), כגון: מהן הרמויות בפרק? האם נוספו דמויות חדשות לרמויות הקבועות? לגבי 'קשת וענן' - על איזה חג דובר? האם נוסף לך מהמישור מידע מעבר למה שנלמד בכיתה? לגבי 'הופה היי' - מהו המקום ששימש נושא לתוכנית? מה למדת על המקום הזה? הפש במפה את המקום וכו'.

יסודות לשוניים - יפותחו סביב הסייפא של המישור, שבו מופיעים מלים וביטויי אהבה; דרכי השימוש ב-'את' לפני מושא ישיר (כדאי שהמורה יקרין כל נושא בנפרד). לגבי מלים וביטויי אהבה: התלמידים יקבלו דף עבודה, ובתוכו ימלאו את כל מלות האהבה המופיעות בסייפא.

אפשר להקרין את הכתוביות ללא קול הקריינית (המדגימה משפטים). הלומדים יבנו בעצמם משפטים סביב המלים שבכתוביות. אחר-כך יצפו בשיעור שבמישור כפי שהוא, וישוו עם התוצרת שלהם. כן יצינו הלומדים את מקור הביטוי 'חולה אהבה' בעברית (מראה המקום מופיע על המרקע).

לגבי מלת היחס 'את': אפשר לשאול את הלומדים לפני הצפייה מתי משתמשים בעברית ב'את'. אפשר להקרין את התמונה הראשונה (שבה משפט עם 'את') ללא קול. הלומדים יקראו את הכתוביות וינסו להסביר את הכלל הדיקדוקי.

אחר-כך אפשר להקרין את התמונה השנייה, ולקטוע את ההקרנה בכל פעם שמופיע מושא על המרקע (- ספרים, - הספרים, - טולסטוי), ולבקש שיישלימו בעצמם את המשפט. אחר-כך התלמידים יצפו בשיעור וישוו אותו עם מה שכתבו.

סיכום והרחבה:

בתחום הלשוני - המורה יביא ביטויים נוספים הקשורים במלה אהבה: אהבת אס/ ישראל/ ארם / הבריות/ בשרים, אהבה נכזבת, עוזה כמוות אהבת המורה יסביר מה בין 'אהבה' למחבב'.

שילוב מיומנויות - קריאה בשיר השירים; קריאת מכתבי אהבה של אישים מפורסמים; קריאה או שירה של שירי אהבה (הכניסנו תחת כנפך' מאת ח'נ' ביאליק, 'איפה הן הבחורות החן'. 'אני אוהב שוקולד' מאת י' גפן).

שילוב כלי תקשורת נוספים - סיפורי אהבה המופיעים בעיתונים.

התנסות יצירתית - כתיבת מכתבי אהבה (לאהוב או אהובה דמיוניים. לשפה העברית, להנרי או לשירלי). אפשר גם לבחור בדרך של המחזה: לשחק את דודו כמאהב ואת הנרי

עבודה בעת הצפייה ולאחריה: אפשר להקרין את כל המישור ואפשר גם לעצור מדי פעם, למשל, לעצור אחרי שדודו אומר להנרי שהוא חולה, ולשאול את התלמידים: מה המחלה? מדוע דודו חושב שהנרי חולה? אפשר לעצור אחרי שדודו מציע את שירותיו כרופא ולשאול: מה, לדעתכם, יהיו ההוראות של דוקטור דודו? איך יגיב עליהן הנרי? האם יבצע את ההוראות? אם המורה החליט להקרין תחילה את כל המישור, הוא ישאל שאלות כאלה ודומות להן בסוף הצפייה הראשונה ובין הצפיות החוזרות. הלומדים יתבקשו לתאר את הוראות הרופא' ולהבחין בין הוראות-לשימוש במלים להוראות-לשימוש בשפת הגוף (משיכת כתפיים) ובטון הדיבור ('יותר נמוך').

אפשר לרכו את השאלות והתשובות של הנרי ודודו על גבי דף עבודה, הנראה כמו 'כרטיס מחלה', ולעמוד מתוך כך על השוני שבין מחלה (רגילה...) (לאהבה).

פיתוח: המורה ינסה לדובב את תלמידיו לספר על אהבותיהם (הראשונות?). אפשר לנהל שיחה אך אוהבים או מחזרים בתרבויות שונות? מי היוזם? איך 'מתחילים' עם בחור/ה? מי משלם כשיוצאים לבילוי משותף? איך חוזרו בעבר ואיך מחזרים היום?

הערכה וביקורת: האם אפשר להעניק לדודו דיפלומה של דוקטור לאהבה? האם העצות שהוא נתן להנרי טובות? אילו עצות אחרות יש לתת להנרי (ולדודו)?

חילה - אהבה

	☐	אל מילה	
	☐	אל מחלה	
	☐	אל מחנה	
	☐	אל מחנה	
	☐	אל מחנה	
	☐	אל מחנה	
	☐	אל מחנה	
	☐	אל מחנה	
	☐	אל מחנה	
	☐	אל מחנה	
	☐	אל מחנה	
	☐	אל מחנה	

החלטות

☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐

© כל הזכויות שמורות
 לאגף לחינוך מבוזרים, משרד החינוך והתרבות
 הוצאה לאור: מחלקת הפירסומים,
 משרד החינוך והתרבות
 עיצוב: רויטל תורן
 סדר ודפוס: פלס